

UCHWAŁA NR XLIX/261/2014
RADY MIASTA BRZEZINY
z dnia 27 marca 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny
na lata 2014-2015**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645 i poz. 1318) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 1016, 1342 i 1548, z 2013 r. poz. 154, 879, 983, 1290, 1623, 1646 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24) Rada Miasta Brzeziny uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Plan działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brzeziny.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Brzeziny

Zbigniew Bączyński

ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR XLIX/261/2014
RADY MIASTA W BRZEZINACH
z dnia 27 marca 2014 r.

**Plan działań prozdrowotnych
dla mieszkańców Miasta Brzeziny
na lata 2014-2015**

Spis treści:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Opis stanu zdrowia mieszkańców Brzezin – wybrane zagadnienia	3
III.	Działania do realizacji w ramach Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015	6
IV.	Podmioty uczestniczące w realizacji Planu działań prozdrowotnych	9
V.	Źródła finansowania Planu działań prozdrowotnych	9
VI.	Sprawozdawczość	9

Wprowadzenie

Miasto Brzeziny realizuje zadania w zakresie ochrony zdrowia i zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej dla mieszkańców Miasta. Działania te, jako zadania własne gminy, wykonywane są na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i 645) oraz art. 7 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Poprawa stanu zdrowia i podniesienie zdrowotnej świadomości mieszkańców Brzezin, a także upowszechnianie wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia to główne cele Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015.

W Planie zamieszczono analizę stanu zdrowia brzezinian, która stanowiła podstawę do opracowania priorytetów działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Plan działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015 jest ściśle powiązany z założeniami i celami oraz zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015, który zakłada zmniejszenie zachorowalności i obniżenie umieralności z powodu nowotworów złośliwych i chorób naczyniowo-sercowych, w tym udarów mózgu oraz przewlekłych chorób układu oddechowego. Ma również przyczynić się do zmniejszenia zjawisk otyłości, palenia tytoniu i spożycia alkoholu, do promowania aktywności fizycznej i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania zaburzeniom psychicznym, zwłaszcza wśród młodzieży.

I. Opis stanu zdrowia mieszkańców Brzezin – wybrane zagadnienia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (dane z Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Brzezinach) liczba mieszkańców Brzezin zameldowanych na pobyt stały wynosiła 12.372 osoby (w tym: 6.543 kobiet i 5.829 mężczyzn).

Informacja na temat wybranych zagadnień dotyczących stanu zdrowia mieszkańców Brzezin została przygotowana na podstawie danych otrzymanych z: Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Dział Analiz Statystycznych, Ekonomicznych i Informatyzacji Ochrony Zdrowia – Informator Statystyczny Ochrony Zdrowia Województwa Łódzkiego 2012.

1. Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi

Rozpatrując strukturę przyczyn zgonów w województwie łódzkim stwierdzono, iż najwyższy odsetek (44,4%) stanowią zgony z powodu **chorób układu krążenia**. W 2011 roku odnotowano 13 696 zgonów z powodu chorób układu krążenia, tj. o 502 mniej niż w 2010 roku. Współczynnik zgonów z tej przyczyny wynosił 53,97 na 10 tys. mieszkańców i jest niższy niż w 2010 roku o 1,78. Najwyższy współczynnik występuje w powiecie poddębickim (65,95) i wierszowskim (65,80), najniższy natomiast w powiecie bełchatowskim (34,69) i m. Skierniewice (38,03), w powiecie brzezińskim wynosił (57,79). W 2011 r. wystąpiło ponadto 15 zgonów z powodu wad wrodzonych układu krążenia.

Liczba zgonów z powodu chorób układu krążenia rośnie wraz z wiekiem osób zmarłych. 77,0% zgonów następuje wieku powyżej 70 lat życia. Z powodu chorób i wad wrodzonych układu krążenia więcej umiera kobiet niż mężczyzn i to zarówno w miastach jak i na wsi. W 2011 r. z powodu chorób i wad wrodzonych układu krążenia zmarło o 1 479 więcej kobiet niż mężczyzn. Współczynnik zgonów kobiet na 10 tys. w 2011 r. wynosił 57,20 (rok 2010 – 59,19), natomiast mężczyzn – 50,56 (rok 2010 – 52,09). Wśród chorób układu krążenia dominują inne choroby serca (5 058 zgonów), choroby naczyń mózgowych (3 223 zgony), choroba niedokrwienna serca (2 624 zgony) i choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych (2 420 zgonów). Mężczyźni częściej niż kobiety umierają z powodu choroby niedokrwiennej serca (współczynnik zgonów mężczyzn – 11,27; kobiet – 9,50). Współczynnik zgonów z powodu zawału serca wśród mężczyzn wynosi 5,79, a wśród kobiet 4,40. Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni umierają z powodu chorób naczyń mózgowych (współczynnik zgonów kobiet – 13,77; mężczyzn – 11,52), chorób tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych (współczynnik zgonów kobiet – 11,82; mężczyzn – 7,03).

Drugą w kolejności przyczyną zgonów mieszkańców województwa łódzkiego są **nowotwory**, które w 2011 roku stanowiły 23,2% wszystkich zgonów. W 2011 roku zmarło z powodu nowotworów 7 160 osób, tj. o 13 mniej niż w 2010 roku. Współczynnik zgonów z powodu nowotworów wynosił 28,22 na 10 tys. mieszkańców, przy czym najwyższy był na terenie powiatu kutnowskiego (33,99), m. Łódź (33,70) i powiatu łaskiego (32,86), najniższy natomiast w powiecie rawskim (18,67) i bełchatowskim (19,29) w powiecie brzezińskim wynosił (24,21). Z powodu nowotworów ponad 76% zgonów występuje po 60 roku życia, przy czym najwięcej zgonów (54,9%) ma miejsce w grupie wieku 60 – 79 lat. Najczęściej występujące nowotwory to nowotwory złośliwe narządów trawiennych (1 969 zgonów, tj. 27,5% wszystkich nowotworów), w tym nowotwór żołądka (357 zgonów), nowotwór złośliwy jelita grubego (502 zgony) i nowotwór trzustki (324 zgony) oraz nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej (1 717 zgonów – 24,0%), w tym nowotwór złośliwy oskrzela i płuca, który stanowi 91,7% nowotworów narządów oddechowych. Z powodu nowotworów narządów oddechowych umiera prawie 2,5 krotnie więcej mężczyzn niż kobiet. Na trzecim miejscu wśród przyczyn zgonów znajdują się **przyczyny zewnętrzne**, czyli urazy i zatrucia, które stanowią 6,1% wszystkich zgonów. W 2011 roku zmarło z tego powodu 1 887 osób. Wskaźnik zgonów wynosił 7,44 na 10 tys. mieszkańców i jest wyższy o 0,03 w porównaniu do 2010 roku. Najwyższy wskaźnik zgonów z powodu urazów i zatruc występuje w powiecie piotrkowskim (9,95), rawskim (9,64) i

łęczyckim (9,54), najniższy natomiast w powiecie zduńskowolskim (5,28) w powiecie brzezińskim wynosił (7,43). Biorąc pod uwagę wiek osób zmarłych zauważamy, że najwyższa umieralność z tej przyczyny występuje w wieku 35 – 59 lat (44,6%). Ponad 24% zgonów z powodu urazów i zatruc następuje po 70 roku życia. Dla scharakteryzowania sytuacji zdrowotnej ludności województwa łódzkiego wykorzystano również dane dotyczące występowania niektórych chorób objętych rejestracją i sprawozdawczością resortową.

W poradniach podstawowej opieki zdrowotnej w 2012 roku **leczone były 423 922** osoby w wieku powyżej 19 lat **z powodu chorób układu krążenia**. Wśród leczonych 69,9% stanowią pacjenci z chorobą nadciśnieniową. W strukturze wieku leczonych z powodu chorób układu krążenia ponad 75,5% stanowią pacjenci w wieku powyżej 55 roku życia. **Z powodu cukrzycy** pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w 2012 roku pozostawały **100 943 osoby** w wieku powyżej 19 lat, w tym 29 515 leczonych insuliną. W strukturze wieku leczonych z powodu cukrzycy pacjenci powyżej 55 roku życia stanowią 78,3%. Pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w 2012 roku pozostawało 179 411 dzieci w wieku 0 – 18 lat, u których stwierdzono schorzenia przewlekłe. Najczęstszym schorzeniem u dzieci są alergie (14,9%) oraz zniekształcenia kręgosłupa (11,9%). Wysoki odsetek (7,1%) stanowią również zaburzenia refrakcji i akomodacji oka oraz otyłość (5,3%). Problemem zdrowotnym na terenie województwa pozostaje nadal **gruźlica**. W poradniach gruźlicy i chorób płuc leczono w 2012 roku z powodu gruźlicy płuc i pozapłucnej 1 039 osób, w tym 585 zarejestrowanych w roku sprawozdawczym. Wskaźnik leczonych zmalał z 4,4 na 10 tys. mieszkańców w 2011 r. do 4,1 w 2012 roku. W poradniach zarejestrowano również 12 738 osób ze zwiększonym ryzykiem zachorowania, co stanowi 8,5% wszystkich leczonych na choroby płuc. W stosunku do roku ubiegłego wzrosła liczba leczonych z powodu innych chorób układu oddechowego o 8 580 osób, w szczególności z powodu astmy (wzrost o 9 720 osób) i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (wzrost o 3 781 osób). Ogółem z powodu gruźlicy i innych chorób układu oddechowego leczono w poradniach gruźlicy i chorób płuc w 2012 roku 149 948 osób, tj. o 8 925 więcej niż w 2011 roku, co stanowi wzrost o 6,3%. Poważnym problemem zdrowotnym w województwie łódzkim są **choroby psychiczne**. W 2012 roku nastąpił dalszy wzrost liczby leczonych w poradniach zdrowia psychicznego. Ogółem leczono 129 718 osób, tj. o 21 430 więcej niż w roku ubiegłym. Zmalała natomiast liczba leczonych po raz pierwszy z 28 106 osób w 2011 roku do 26 804 w 2012 roku. Największy odsetek leczonych (24,3%) stanowią pacjenci z zaburzeniami nerwicowymi związanymi ze stresem. Po ponad 10% stanowią pacjenci ze schizofrenią i z zaburzeniami psychotycznymi. Ponad 54% pacjentów leczonych w poradniach zdrowia psychicznego to osoby w wieku 30 – 64 lat. W 2012 r. ponad dwukrotnie wzrosła liczba osób leczonych w wieku 0- 18 lat. Głównym problemem zdrowotnym osób w tej grupie wiekowej są całościowe zaburzenia rozwojowe, które stanowią 65,5% pacjentów w wieku 0-18 lat leczonych w poradniach zdrowia psychicznego. W poradniach odwykowych w 2012 r. leczono ogółem 15 008 osób, tj. o 647 mniej niż w 2011 r. Liczba leczonych po raz pierwszy zmalała o 1 832 osoby i wynosiła 6 070. Pacjenci z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu stanowią 74,8% leczonych w poradniach odwykowych. Największy odsetek (70,6%) leczonych stanowią pacjenci z zespołem uzależnienia. Ponad 82% leczonych w poradniach odwykowych to pacjenci w wieku 30 – 64 lat. W poradniach leczenia i rehabilitacji osób

uzależnionych leczono 1 432 osoby, głównie z powodu używania substancji psychoaktywnych (58,7%). W ponad 88% są to osoby w wieku 19 – 64 lat. W poradniach psychologicznych w 2012 roku leczono ogółem 3 128 osób, z czego 99,0% to pacjenci z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień). Największy odsetek leczonych stanowią pacjenci w wieku 19-29 lat (20,3%) i w wieku 30-64 lat (45,2%). W zakresie **chorób zakaźnych** w 2012 roku odnotowano spadek zachorowań na bakteryjne zatrucia pokarmowe, różyczkę, nagminne zapalenie przyusznicy, AIDS oraz HIV. Wzrosła natomiast 3-krotnie liczba zachorowań na krztusiec. Odnotowano również wzrost zachorowań na szkarlatynę, wirusowe zapalenie wątroby, bakteryjne i wirusowe zapalenie opon mózgowych i mózgu oraz ospę wietrzną. W 2012 roku zarejestrowano 3 przypadki Choroby Jacoba–Creutzfeldta.

III. Działania zaplanowane do realizacji w ramach celów operacyjnych zawartych w Planie działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015:

Główne cele Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015:

- 1) poprawa stanu zdrowia mieszkańców Miasta,
- 2) podniesienie zdrowotnej świadomości mieszkańców Miasta oraz upowszechnienie wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia.

Cele operacyjne dla poszczególnych jednostek chorobowych:

1. Choroby układu krążenia

Choroby układu krążenia stanowią najczęściej diagnozowane schorzenia w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w Brzezinach. W Brzezinach w 2012 r., co 6 mieszkańców miał problemy z układem krążenia. Wytyczne do działań z zakresu profilaktyki chorób układu krążenia określono w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007–2015, w którym zawarto działania mających na celu zmniejszenie zachorowania i umieralności z powodu tych chorób. Choroby układu krążenia są najważniejszą przyczyną hospitalizacji i absencji chorobowej oraz w istotny sposób wpływają, na jakość życia osób w wieku średnim i podeszłym. Najczęściej występujące choroby układu krążenia w Brzezinach to: choroba nadciśnieniowa, niedokrwienna choroba serca oraz choroba naczyń mózgowych.

Cel operacyjny nr 1: Profilaktyka chorób układu krążenia

- 1.1. zwiększenie edukacji zdrowotnej w zakresie chorób układu krążenia,
- 1.2. zwiększenie działań zmierzających do zminimalizowania rozwoju chorób układu krążenia.

Działania proponowane do realizacji, m.in:

- 1) edukacja brzezinian na temat przyczyn powstawania, możliwości zapobiegania i wczesnej diagnostyki chorób układu krążenia; zachęcanie do korzystania z badań profilaktycznych,
- 2) organizacja badań ciśnienia tętniczego podczas imprez organizowanych przez Miasto Brzeziny oraz motywowanie brzezinian do regularnego wykonywania badań ciśnienia tętniczego,
- 3) organizacja akcji i spotkań promujących zdrowy styl życia dla mieszkańców Brzezin,
- 4) wsparcie lub powierzenie przez Miasto Brzeziny realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe działające w zakresie promocji i ochrony zdrowia, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Choroby nowotworowe

Choroby nowotworowe stanowią poważny i narastający problem zdrowotny wśród mieszkańców Brzezin.

Cel operacyjny nr 2: Profilaktyka chorób nowotworowych

- 2.1. zwiększenie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w zakresie rozwoju chorób nowotworowych.

Działania proponowane do realizacji, m.in:

- 1) edukacja zdrowotna dotycząca czynników ryzyka występowania nowotworów oraz konieczności wykonywania badań profilaktycznych, m.in. spotkania edukacyjne, ulotki informacyjne,
- 2) pomoc przy organizacji i zachęcanie do korzystania z bezpłatnych badań mammograficznych dla kobiet w wieku 50-69 lat realizowanych w ramach Populacyjnego Programu Profilaktycznego Wczesnego Wykrywania Raka Piersi, finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia,

- 3) zachęcanie do korzystania z badań profilaktycznych w zakresie wykrywania chorób nowotworowych.

3. Cukrzyca

Cukrzyca jest chorobą, którą określa się, jako epidemię XXI wieku. Dlatego też istotne znaczenie stanowi profilaktyka.

Cel operacyjny nr 3: Profilaktyka cukrzycy

- 3.1. zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie występowania cukrzycy,
- 3.2. propagowanie zdrowego stylu życia, w tym prawidłowego odżywiania i regularnej aktywności fizycznej.

Działania proponowane do realizacji, m.in:

- 1) edukacja w zakresie przyczyn powstawania, możliwości zapobiegania, wczesnej diagnostyki cukrzycy i konieczności wykonywania regularnych badań profilaktycznych,
- 2) emisja i dystrybucja ulotki informacyjnej na temat cukrzycy, jako choroby społecznej wśród mieszkańców Brzezin,
- 3) propagowanie zdrowego stylu życia (m.in. aktywności fizycznej, odpowiedniej diety, niepalenia),
- 4) wsparcie lub powierzenie przez Miasto Brzeziny realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe działające w zakresie promocji i ochrony zdrowia, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Palenie tytoniu

Palenie tytoniu jest głównym powodem występowania chorób układu krążenia, układu oddechowego a także chorób nowotworowych i stanowi duże zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców Brzezin.

Cel operacyjny nr 4: Działania ukierunkowanego na wskazanie szkodliwości palenia tytoniu

- 4.1. podniesienie świadomości społeczeństwa na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz ukazanie korzyści wynikających z niepalenia,
- 4.2. ograniczenie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej.

Działania proponowane do realizacji, m.in.:

- 1) edukacja w zakresie przyczyn powstawania chorób odytoniowych,

- 2) organizacja festynu o tematyce antynikotynowej,
- 3) zachęcanie brzezinian do życia wolnego od dymu tytoniowego.

5. Inne choroby

Cel operacyjny nr 5: Inne działania w zakresie promocji zdrowia, m.in.:

- 5.1 podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie występowania zaburzeń psychicznych,
- 5.2 zwiększenie edukacji w zakresie otyłości,
- 5.3. zwiększenie wykrywalności zakażeń wirusowych, bakteryjnych i propagowanie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania chorobom zakaźnym poprzez higienę rąk.
- 5.4. zapobieganie schorzeniom kręgosłupa i narządów ruchu.

Działania proponowane do realizacji, m.in.:

- 1) organizacja spotkań edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
- 2) organizacja spotkań edukacyjnych promujących zdrowe odżywianie,
- 3) udział w programach organizowanych przez Województwo Łódzkie,
- 4) utrzymanie sprawności ruchowej oraz zapobieganie schorzeniom narządów ruchu, poprzez utrzymanie i/lub zwiększenie sprawności fizycznej, zmniejszenie dolegliwości ruchowych, kształtowanie postawy aktywnego trybu życia, profilaktyka chorób narządów ruchu.

IV. Podmioty uczestniczące w realizacji Planu działań prozdrowotnych

- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Brzeziny,
- Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brzezinach
- organizacje pożytku publicznego,
- inne podmioty.

Działania prozdrowotne dla mieszkańców Brzeziny są realizowane również dodatkowo w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Brzeziny na lata 2011-2015.

V. Źródła finansowania Planu działań prozdrowotnych

Źródłami finansowania realizacji Planu działań prozdrowotnych mogą być:

- środki budżetu Miasta,
- środki budżetowe Województwa Łódzkiego,
- inne.

VI. Sprawozdawczość

Burmistrz Miasta Brzeziny przedłoży Radzie Miasta Brzeziny sprawozdanie z realizacji zadań wymienionych w Planie działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2014-2015 w I półroczu 2016 r.

Przewodniczący Rady Miasta Brzeziny

Zbigniew Bączyński